

Herning
Kommune

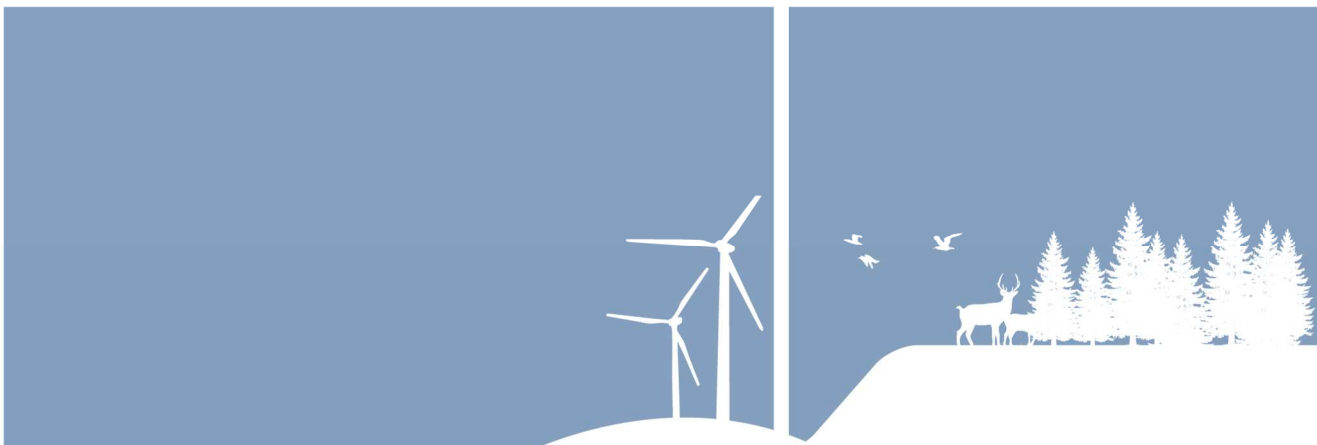
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

§11 Miljøgodkendelse af

Trug
Røddinglundvej 16
7480 Vildbjerg

Afgørelsesdato: 15. marts 2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-101-16

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad	
Dato for godkendelse:	15. marts 2017
Ansøgningsskema nr.	91145 18. November 2016 , version X
CVR-nr.	18455730
CHR nr.	12805
Ejendomsnummer	6570905589
Matr. nr. (ejerlav)	Røddinglund, Vildbjerg 7d
Ansøgers navn og adresse	Knud Anker Munch Røddinglundvej 16 7480 Vildbjerg Piaogknud-munch@hotmail.com
Konsulent	SvineRådgivningen / Heidi Birch Wentzlau Birk Centerpark 24 7400 Herning Tlf.nr.: 70151200 Mobil: 30704057 hbw@sraad.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Christina Thorslev Petersen
Kvalitetssikring	Peter L. Birch

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ RØDDINGLUNDVEJ 16.....	6
DRIFT OG INDRETNING	6
ÅRSPRODUKTION	6
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	7
UDENDØRS SVIN.....	7
GØDNINGSPREPARAT	7
GYLLEHÅNDTERING	8
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	8
SKADEDYR.....	8
LUGT	8
STØJ	8
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	9
UDBRINGNINGSAREALER	9
EGENKONTROLVILKÅR.....	9
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE.....	11
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	11
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	13
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	15
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	15
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	15
AFTALEAREALER.....	15
VURDERINGSGRUNDLAG	15
BIAKTIVITETER	16
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	16
NABOFORHOLD	18
PÅVIRKNING AF JORD	22
PÅVIRKNING AF GRUNDEVAND.....	24
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	25
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	27
PÅVIRKNING AF NATUR	28
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	34
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	35
GENNEMGANG AF BAT FOR RØDDINGLUNDVEJ 16.....	36
BAT – MANAGEMENT	37
BAT – FODER.....	40
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	40
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	41
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	42
SAMLET VURDERING AF BAT	42

Indledning

Knud Anker Munch har søgt Herning Kommune om en § 11 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af husdyrbruget, Røddinglundvej 16, 7480 Vildbjerg CVR nr:18455730 og CHR nr: 12805.

Der er den 18. august 2015 udarbejdet en kapitel 5 godkendelse efter Miljøbeskyttelsesloven, der ophæves med denne godkendelse.

Besætningen ønskes omlagt til økologisk drift første halvår af 2017. Ved omlægningen reduceres ejendommens sohold fra 915 års-søer m. grise til fravæning til 200 årssøer med grise til fravæning v. 12 kg, 4800 smågrise produceret fra 12-35 kg samt 4800 slagtesvin færdigfedet fra 35-115 kg.

Søerne farer på markerne omkring ejendommen, 64 farehytter placeres på arealerne og flyttes/placeres efter gældende lov. Drægtige søer opstaldes i eksisterende drægtighedsstald med udgang til overdækket udeareal og mark. Således anvendes beton- og spaltebelagt udeareal i perioden november-marts mens drægtige dyr i perioden marts-oktober derudover får adgang til græsfoldene omkring ejendommen.

Løbninger foretages på stald - der anvendes eksisterende bygningsmasse med mindre ikke godkendelsespligtige ændringer.

Smågrise (12-35 kg) opstaldes ved fravæning i ejendommens nuværende løbestald. Bygningen tilpasses det økologiske regelsæt med et langsgående udeareal på bygningens øst- og vestside. Udearealet bliver beton- og spaltebelagt, og overdækkes på 50% af arealet for at imødekomme de store regnvandsmængder der alternativt skulle ledes til ejendommens gødningsopbevaring.

Ved 35 kg flyttes svinene til slagtesvinestalden (nuværende farestald) hvor de færdigfedes. Også her anlægges beton- og spaltebelagt udeareal til grisene der som beskrevet ovenfor er overdækket på 50%.

Størstedelen af husdyrgødningen afsættes uændret til samarbejdspartner Peter Odsbjerg, Røddingvej 16. Efter ændringer afsættes 14.410,06 kg N og 4.156,26 kg P til aftager.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Røddinglundvej 16, Vildbjerg med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det er Herning Kommunes vurdering, at udvidelsen af Røddinglundvej 16, Vildbjerg der behandles efter § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Derfor er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering. Ligeledes har naboer og andre berørte ikke 6 ugers høring jf. § 55 stk. 4, men 3 ugers høring jf. § 56.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 11 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningens anvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Det er desuden et krav at de opstillede vilkår bliver overholdt.

Vilkår for husdyrproduktion på Røddinglundvej 16.

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når de diegivende søer flyttes på farefold. Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
  - Farehytter, drikkebrug m.v. i det åbne land skal fjernes, når de ikke længere anvendes.
4. Bedriften skal drives økologisk
5. Med denne godkendelse ophæves Kapitel 5 godkendelsen af 18. august 2014.

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat, der skal som minimum foreligge en underskrevet kontrakt med en entreprenør eller lignende. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Røddinglundvej 16, Vildbjerg.

Årsproduktion

6. Tilladt årsproduktion:
  - 200 årssøer med grise til fravæning v. 12 kg
  - 4800 smågrise (12-35kg)
  - 4800 slagtesvin (35 – 115 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
Slagtesvine-stald	Slagtesvin, dybstrøelse, opdelt lejeareal	4800	35-115	137,33	1080
Løbe-klimas-stald	Årso, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	24		4,19	18
Løbe-klimas-stald	Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	4800	12-35 kg	21,4	360
Drægtigheds-stald	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	132		23,06	88

Drægtighedsstald	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, friland, dybstrøelse	44	7,69	30
Farefolde	Årsso, fareperiode, friland	200	14,97	64

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

7. Gødning svarende til 14.410 kg N og 4.156 kg P produceret i staldene på Røddinglundvej 16 skal afsættes til Røddingvej 16, 7480 Vildbjerg.
8. **Fast overdækning af gyllebeholder**
  - a. Gyllebeholderne på 1200 m³ og 2000 m³ er forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
  - b. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
  - c. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
  - d. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Herning Kommune skal straks underrettes herom.

Udendørs svin

9. Hytter og foderpladser skal flyttes mellem hver faring.
10. Hytter til drægtige søer skal flyttes 2 gange årligt.

For at sikre et ensartet græsdække og en jævn fordeling af husdyrgødningen skal farehytter og foderpladser flyttes jævnlige. Ved placering af hytter, sølehuller, drikke- og foderpladser skal afstandskrav, jf. gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes og blandt andet skal:

- der holdes en afstand fra folde (til svin fra 35 kg, med plads til mere end 15 svin) til skel ved nabobebyggelse på 50 m og min. 100 m til nabobeboelse.
- hytter, sølehuller, drikke- og foderpladser til frilandssøerne placeres mindst 30 m fra naboskel.
- hytter, sølehuller, drikke- og foderpladser til frilandssøerne placeres mindst 15 m fra offentlig vej, og mindst 15 m fra vandløb.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal folde (til svin fra 35 kg, med plads til mere end 15 svin) placeres mere end 50 m fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse. Hvis nabobeboelsen ligger mere end 50 m fra skel, skal der mindst være en afstand på 100 m mellem nabobeboelsen og folden, således at afstandskravet reduceres svarende til det antal meter, som ejendommen ligger længere væk fra skel end 50 m.

Gødningsopbevaring

11. Dybstrøelse fra stald og farehytter skal opbevares overdækket i halmlade uden afløb.
12. Der skal etableres afløb som fører til opsamlingsbeholder, hvis der konstateres møddingssaft i halmladen.

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 13. Stk. 2. Må Markstakke/kompost højst oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

Gyllehåndtering

13. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
14. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

15. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Tankning af diesel- og fyringsolie

16. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

17. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Lugt

18. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

19. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden² inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

20. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.
21. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Udbringningsarealer

22. Farehytterne skal til enhver tid placeres på et areal, der tilgodeser at der ikke tildeles mere end 1,4 DE/ha.
23. Udbringningsarealerne hvortil den producerede husdyrgødning afsættes, skal være godkendt efter husdyrloven når godkendelsen tages i brug, dog kan løbegårde støbes inden der skal redegøres for den afsatte husdyrgødning.

Arealet hvor farehytterne placeres er 22,9 ha. Da der opstaldes 22,66 DE søer på friland, er husdyrtrykket på arealet 1,0 DE/ha og dermed overholder kravet om et maksimalt husdyrtryk på 1,4 DE/ha.

Egenkontrolvilkår

24. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:
- Ejerskifte af virksomhed
  - Indstilling af driften for en længere periode
25. **Egenkontrol fast overdækning**
- Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i perioden mellem to samlede miljøtilsyn og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
  - Rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
26. **Udendørs svin**
- Der skal foreligge en skitse (årsplan) for flytningen af hytter og foderpladser, som kan forevises i forbindelse med landbrugstilsyn.
27. **Fraført husdyrgødning – Aftalearealer**

² Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

a. Aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften skal fremgå af gødningsregnskabet Skema B1.

I ansøgningen er der taget højde for afgangsvægten/antal smågrise pr. årssø i forhold til beregning af dyreenheder. Korrektionen for afgangsvægt i beregningen af DE er medtaget, da besætningen har en anden afgangsvægt/ smågrise pr. årssø end normen. For at sikre, at de ekstra dyreenheder, som følge af afvigende afgangsvægt/ smågrise pr. årssø, ikke omsættes til dyr, stilles der vilkår om, at nedgang i afgangsvægt/ smågrise pr. årssø ikke må omsættes til ekstra dyr. Der er endvidere sat krav til dokumentation af at den maksimale afgangsvægt/ smågrise pr. årssø ikke overskrides.

Affald

Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen³.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes regulativ for erhvervsaffald⁴ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på Herning Kommunes hjemmeside under.

I henhold til bekendtgørelse om affald⁵, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltere, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticid-affald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

³ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012

⁴ § 12 i Herning Kommunes regulativ for erhvervsaffald udstedt den 1. januar 2012

⁵ § 40 stk. 5 i bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18. december 2012

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere miljøgodkendelse efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven af 18. august 2015
- Udtalelse fra Naturteam i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 9. februar 2017.

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven⁶ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug⁷, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 11 i Husdyrloven, da ejendommen udvides til mere end 75 DE, men ikke er omfattet af §12 i husdyrloven.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 15. februar til 8. marts 2017.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da denne miljøgodkendelse omhandler et svinebrug, som går ind under § 11 i husdyrloven, er svinebedriften ikke omfattet af IE-Direktivet.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Røddinglundvej 16, 7480 Vildbjerg. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 15. marts 2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 12. april 2017.

⁶ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 442 af 13/05 2016 med efterfølgende rettelser

⁷ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende rettelser

⁸ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. 1324 af 15/11 2016 med efterfølgende rettelser

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Christina Thorslev Petersen
Biolog og Master Miljøret
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

- Knud Anker Munch, Røddinglundvej 16, 7480 Vildbjerg
- Ejere af aftalearealer:
  - Peter Odsbjerg, Røddingvej 16, 7480 Vildbjerg
- SvineRådgivningen, Heidi Birch Wentzlau hbw@sraad.dk
- Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring Konsekvensområde =550 meter
  - Lone Filsø Hedegaard, Røddinglundvej 9, 7480 Vildbjerg
  - Allan Hedegaard, Røddinglundvej 9, 7480 Vildbjerg
  - Mike Benjamin Olsen, Røddinglundvej 13, 7480 Vildbjerg
  - Jeanne Dahl Andersen, Røddinglundvej 13, 7480 Vildbjerg
  - Jimmy Frøsig Sørensen, Røddinglundvej 15, 7480 Vildbjerg
  - Susanne Riis, Røddingvej 26, 7480 Vildbjerg
  - Ove Henry Riis, Røddingvej 26. 7480 Vildbjerg

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Knud Anker Munch, Røddinglundvej 16, 7480 Vildbjerg
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- SvineRådgivningen, Heidi Birch Wentzlau hbw@sraad.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk
- Vildbjerg Vandværk, Pugdalvej 7480 Vildbjerg, vtv@vtv-vildbjerg.dk

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Ejendommen har de seneste år været drevet med konventionel svineproduktion – 915 årssøer m. grise til fravæning. Produktionen har således været afhængig af et fast aftagerforhold til grisene idet der ikke er tilladelse eller bygningsmasse til selv at opstalde og fede smågrise/slagtesvin. Ejer ønsker fremadrettet ikke at skulle vedligeholde et sådant afhængighedsforhold til en smågriseaftager og der ansøgers derfor om full-line drift hvor alle producerede grise forbliver på ejendommen frem til slagt.

Staldene er efter mange års uændret drift ved at trænge til en gennemgribende renovering, og der er i den forbindelse opstået ønske om at omlægge driften til økologi. Ejendommens omkringliggende arealer har bonitet og terræn som egner sig fint til udegående dyr, og ejer har fra tidligere gode erfaringer med denne produktionstype. Forudsætningen for den ansøgte ændring af husdyrhold og produktion er at skabe en rentabel produktion der skaber mindre afhængighed ift. afsætningsforhold, afregningsnøgle og samtidig lette belægningen for at optimere driften i de stalde der fortsat ønskes anvendt til opstaldning af dyr.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra den fra 15. februar til 8. marts 2017. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Al gødning afsættes til Røddingvej 16, 7480 Vildbjerg. Der er vilkår om at udbringningsarealerne skal godkendes i henhold til husdyrloven inden denne godkendelse tages i brug.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget

- Målsætninger og retningslinjer fra Herring Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Vandområdeplaner 2015-2021

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget er ifølge Herring Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Produktionsanlægget ligger cirka 5 km fra nærmeste byzone (Vildbjerg Sørvad og Ørnhøj). Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og mange af markarealerne er adskilt af læhegn. Der er ligeledes en del beplantning omkring selve ejendommen.

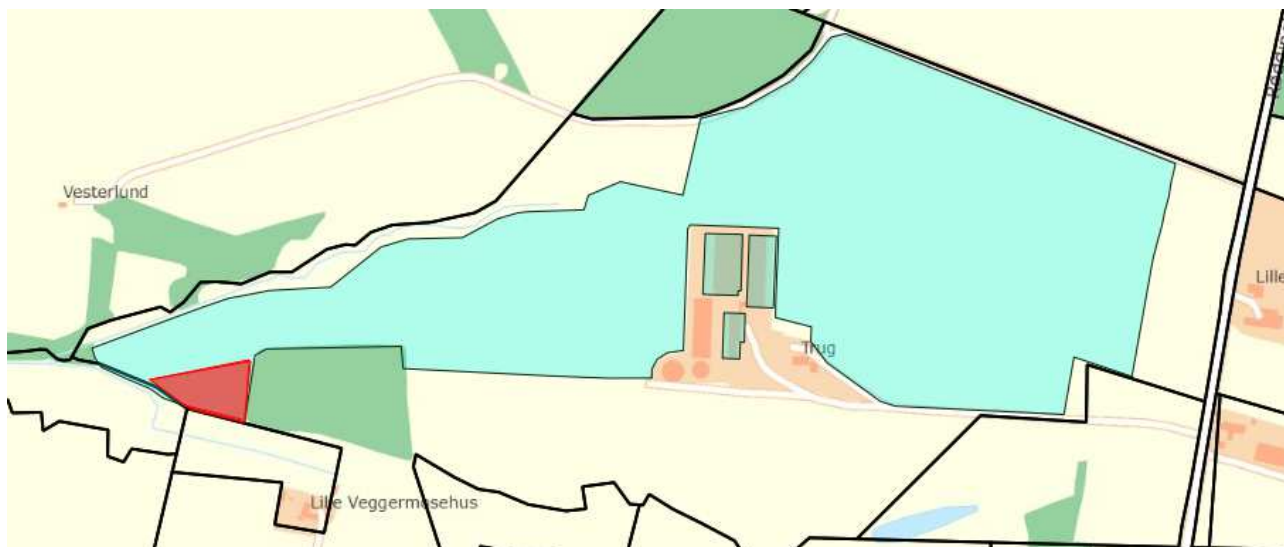
Ejendommen ligger inden for skovbyggelinjen. Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer. Alle bygninger er lovligt opført.

Herring Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg fremstår som en driftsmæssig enhed

Smågrise (12-35 kg) opstaldes ved fravæning i ejendommens nuværende løbestald. Bygningen tilpasses det økologiske regelsæt med et langsgående udeareal på bygningens øst- og vestside. Udearealet bliver beton- og spaltebelagt, og overdækkes på 50% af arealet for at imødekomme de store regnvandsmængder der alternativt skulle ledes til ejendommens gødningsopbevaring.

Ved 35 kg flyttes svinene til slagtesvinestalden (nuværende farestald) hvor de færdigfedes. Også her anlægges beton- og spaltebelagt udeareal til grisene der som beskrevet ovenfor er overdækket på 50%. Derudover placeres 64 farehytter på arealerne omkring staldanlægget.

Figur 1: Produktionsareal er markeret med blå (på området med rødt må der ikke placeres grise)

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	Mere end 25 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	Mere end 50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Mere end 15 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	Mere end 15 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Mere end 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Mere end 15 meter
7) Naboskel	30 meter	Mere end 30 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	Mere end 50 meter
§ 7 stk. 3 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen: "Husdyrbrug for mere end 15 dyreenheder, som har folde til svin fra 35 kilo, og hvor der i folden er plads til mere end 15 svin, skal placeres mere end 50 meter fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse"	50 meter fra foldkant til naboskel	50 meter

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen - vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Produktionsanlægget ligger cirka 5 km fra nærmeste byzone (Vildbjerg Sørvad og Ørnvej). Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og mange af markarealerne er adskilt af læhegn. Der er ligeledes en del beplantning omkring selve ejendommen.

Ejendommen ligger inden for skovbyggelinjen. Der etableres løbegårde i forbindelse med omlægningen til økologisk produktion, derudover bliver der opstillet farehytter på faremarken, da disse ændringer er erhvervmæssigt nødvendige vurderes skovbyggelinjen ikke at blive påvirket. Alle bygninger er lovligt opført.

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg fremstår som en driftsmæssig enhed og at ændringen af husdyrbruget med tilbygning af løbegårde i forbindelse med eksisterende stalde ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone Vildbjerg	480,60	5342
Samlet bebyggelse/rekreativt område	313,45	966
Enkelt bolig uden landbrugspligt Røddingvej 26	151,79	573
Enkelt bolig med landbrugspligt Røddinglundvej 15	151,79	548

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtavgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 544 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere med teltoverdækning indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Udegående dyr

I det ansøgte er svinene udegående. Besætningen omlægges til økologisk produktion. For søerne er der lavet et byggeblad "Indretning og drift af udendørs sohold".

For at sikre et ensartet græsdække og en jævn fordeling af husdyrgødningen skal hytter og foderpladser flyttes jævnlige.

Ved placering af hytter, sølehuller, drikke- og foderpladser skal afstandskrav, jf. gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹ overholdes og blandt andet skal:

- der holdes en afstand fra folde (til svin fra 35 kg, med plads til mere end 15 svin) til skel ved nabobebyggelse på 50 m og min. 100 m til nabobeboelse.
- hytter, sølehuller, drikke- og foderpladser til frilandssøerne placeres mindst 30 m fra naboskel.
- hytter, sølehuller, drikke- og foderpladser til frilandssøerne placeres mindst 15 m fra offentlig vej, og mindst 15 m fra vandløb.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal folde (til svin fra 35 kg, med plads til mere end 15 svin) placeres mere end 50 m fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse.

Herning Kommune vurderer, at det udendørs svinehold ikke have væsentlig betydning for omkringboende.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være (se figur 2):

- af- og pålæsning af grise
- forarbejdning og indtransport af foder
- kørsel med landbrugsmaskiner
- øvrig transport til og fra ejendommen.

Følgende tiltag mod støjkloder er vurderet til at have en positiv effekt:

Til dagligt vil der være begrænset støj fra, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer.,

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Sønder Feldborg plantage, der ligger mere end 20 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord ligeledes mere end 20 km væk. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Sønder Feldborg plantage og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden.

Støv

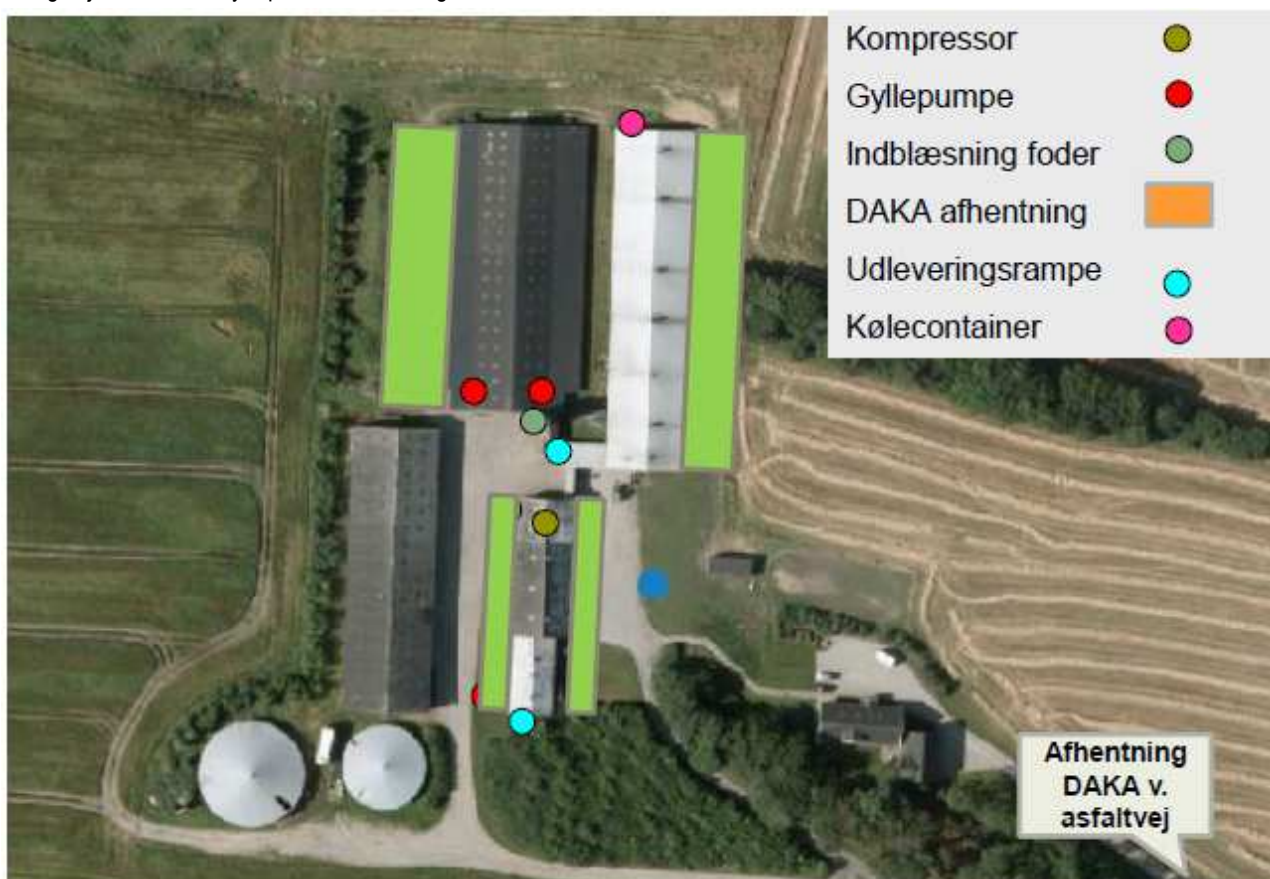
I forbindelse med foderleverancer og evt. lagring af korn kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum (se figur 2). Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet. Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej ændres ikke i forhold til den nuværende drift.

Herning Kommune forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen og placeringen af læhegn. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr foregår på nuværende tidspunkt hævet over jord ved asfaltvej se figur. Dyrene bliver først slæbt ud af stalden kort tid før afhentning af DAKA. De døde dyr ligger skyggefuldt og bliver overdækket med en presenning.

Herning Kommune vurderer, at idet selvdøde og aflivede dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Figur 2: Oversigt der viser støv og støjkilder samt afhentning af døde dyr.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer og rotter

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.

Fluer bekæmpes ved udsætning af rovfluer i stalden, og gift udlagt i vinduer. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har daglig rengøring af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Der holdes orden og ryddeligt omkring ejendommen, så skadedyr ikke tiltrækkes af foderrester eller andet affald.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog krav om, at ansøger som minimum skal følge de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agrokologi om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Produktionen foregår i åbne stalde og der skal etableres orienteringslys i løbegårdene til anvendelse i vinterhalvåret. Besætningen ligger meget langt fra naboer - deraf begrænsede gener fra lys.

Der er ingen lys på udleveringsramper eller faste pladser v. maskinhus, foderlade etc.

I vintermånederne er lyset i staldene tændt i 8 timer, jf. Husdyrloven.

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Olie og kemikalier

Der er 2 stk. olietanke på ejendommen. En fyringsolietanke fra 2001 på 2500 liter og en dieseltanke fra 2012 på 1200 liter.

Tanken til diesel er placeret i maskinhus med fast og tæt underlag og ingen afløb. Fyringsolietanken er nedgravet i den gamle gårdsplads. Besætningen drives økologisk, derfor er der ingen opbevaring af kemikalier eller kemikalieaffald. Ansøger har ganske få maskiner til markdrift idet denne varetages fra anden adresse, -egne maskiner passes og vedligeholdes og der kan derfor være et mindre olieoplag til dette på ejendommen. Olieaffald opbevares i tromle eller anden egnet beholder på fast og tæt underlag.

Der forefindes ikke tanke med flydende gødning eller pesticider, da markdriften varetages fra anden ejendom.

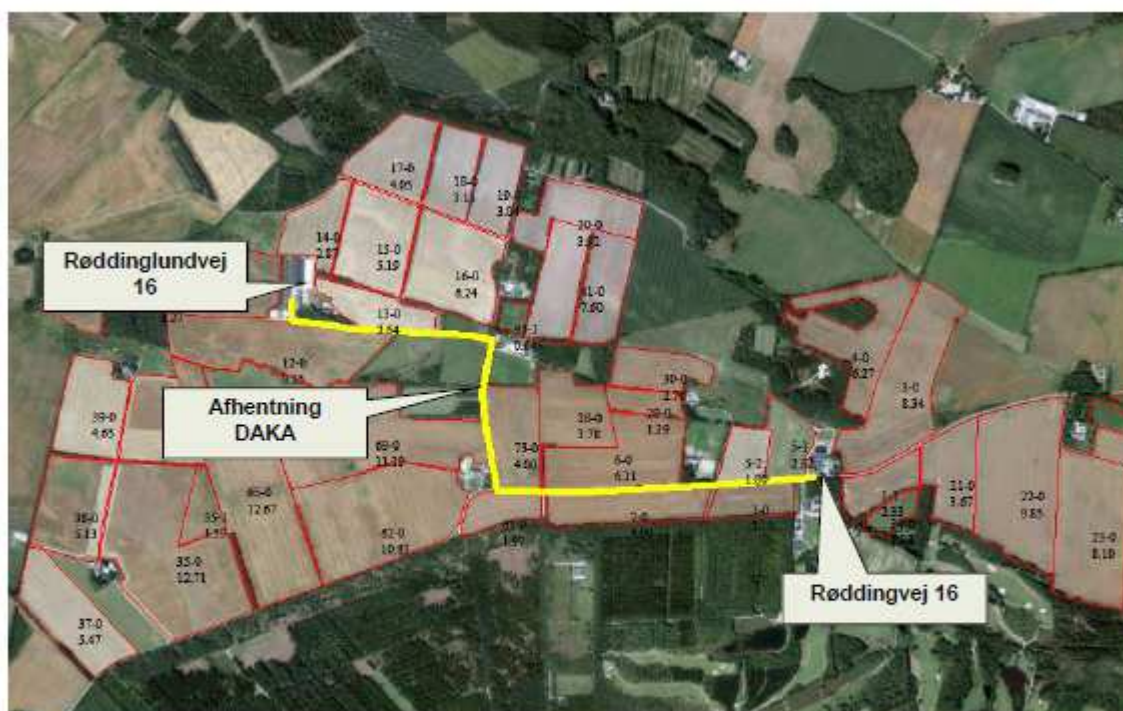
Medicin bliver opbevaret i køleskab i mandskabsrummet.

Herning Kommune gør opmærksom på, at Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 23. marts 2010 skal overholdes. Især gøres der opmærksom på afsnittet om egenkontrol § 34 stk. 4 og stk. 6 samt afsnittet om inspektion og tæthedsprøvning af nedgravede tanke § 42.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.

Herning Kommune vurderer, at med ansøgers beskrivelser af opbevaring af olie og kemikalier og den eksisterende forskrift, er der taget de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Røddinglundvej 16

Transporter til og fra ejendommen

Antal	Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
		Før omlægning	Efter omlægning
Smågrise (væk)	Traktor og vogn	52	0
Slagtedyr	Lastbil	40	60
Døde dyr	Lastbil	52+26	52+26
Færdigvarer	30 t (lastvogn)	53	53
Halm	14 total	29	29
Gylle	23 tons (Traktor)	260	135
Transporter i alt		512	355

Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at faldet i antallet af gylletransporter, vil gavne naboerne.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Pumpning af gylle fra beholder til vogn skal foregå under overvågning. Alle gyllebeholdere kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvildig kontrollant. Omfangsdræn v. beholder ledes til brønd som løbende kontrolleres af ejer.

Påfyldning af gyllevogne sker med egen sugepumpe og tilbageløb, der derved sikrer mod spild på fyldepladsen. Ved fyldning af gyllevogn løber skum og overløb retur til gylletanken via overløbsslangen i sugekranen. Risikoen for spild på jorden er derfor minimeret. Gyllevogne med egen sugepumpe benyttes ved begge gylletanke og kun under overvågning.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for begge gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med fast teltduk.
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 3309 m³. jfv. Konsulenterklæring.

Opbevaringsbehov.

SvineRådgivningen

Ejer:	Knud Anker Munch
Adresse:	Røddinglundvej 16

	antal	pr. årssso	DE	korr.	gyllemængde, t	strøelse, ton
løbe-dr	200		51,1		430	134,0
farestald	200				0	
smågrise	4800	24	21,5	1,037	518	192,0
slagtesvin	4800		137,3	1,115	1.712	432,0
regnvand, kvm	927				649	
i alt			209,9		3.309	758
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					2.482	

Figur 3: Produceret gødning på Røddinglundvej 16

Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 11,6 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1	1991	2012	1200	38
Gyllebeholder 2	1998	2008	2000	62
Halm og møddingshus				
I alt			3200	100

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE – svin og andre dyr
Svinegylle	10110	2586	109,71

Dybstrøelse	5508	1880	76,27
Afsat ved græsning	2029	435	22,66
Fraført til Adresse	14410	4156	172,87
I alt	3237	744	13,11

Dybstrøelse/fast gødning

På årsplan produceres dybstrøelse fra svin, hvilket svarer til omkring 750 m³. Al dybstrøelse opbevares overdækket i ejendommens halmlade. I halmladen er der ikke afløb til gyllebeholder, hvorfor der er stillet vilkår om at hvis der sker afløb af møddingssaft skal der etableres afløb til gyllebeholder.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav.

Brændstof

På ejendommen er der en dieselolietank på 1.200 l fra 2011, som er placeret i maskinhuset og en nedgravet fyringsolietank på 3.000 l fra 2001.

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Herning Kommune vurderer, at svinebrugets praktisk og de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

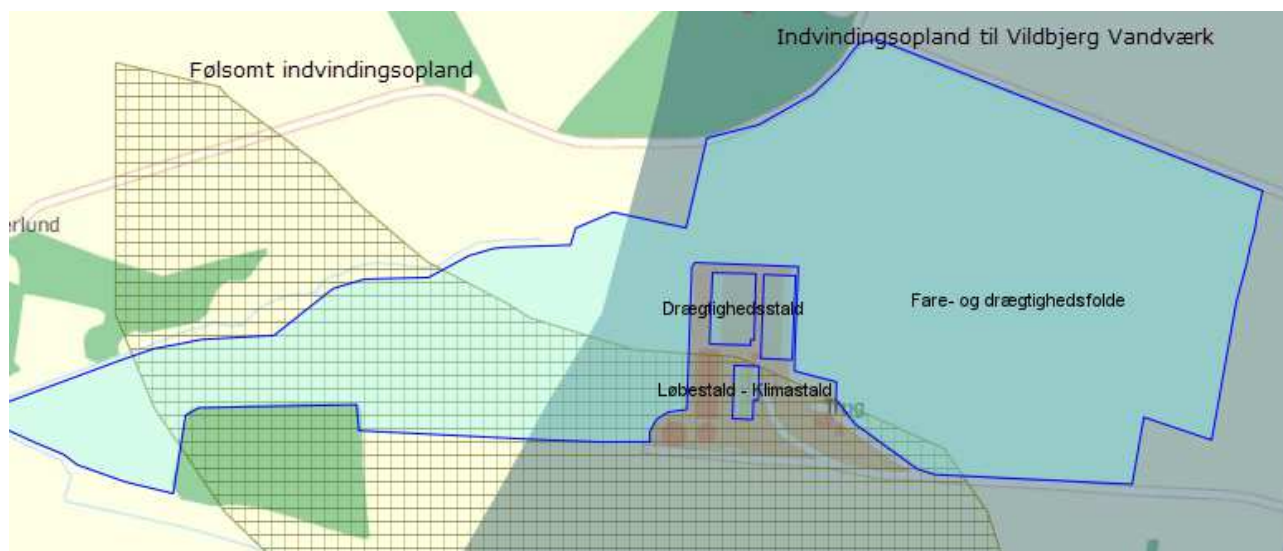
I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Størstedelen af produktionsarealet ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, indvindingsopland til Vildbjerg vandværk og indsatsplanområder. Udvasningen af kvælstof fra drægtighedsfoldene er 18 mg nitrat pr. liter lavere i ansøgt drift sammenlignet med et planteavlsniveau.

Figur 4: Det ternede område er følsomt indvindingsopland og området med blå skygge er indvindingsopland til Vildbjerg vandværk

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende

græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Da der for udvidelsen på ejendommen er valgt samme sædskifte, et K6-sædskifte, som referencesædskiftet på alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Søer

Arealet til fare- og drægtighedsfolde er ikke beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Der er ingen vandhuller/søer på arealet til fare- og drægtighedsfolde og arealet grænser heller ikke op til en beskyttet sø.

Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søen/søerne.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger.

Arealet til fare- og drægtighedsfolde grænser ikke op til vandløb. Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af vandløb.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande. I Herning Kommune er der udpeget nitratklasse 2 jorde med det nye nitratkort fra marts 2016.

Beregning af nitratudvaskning

Arealet til fare- og drægtighedsfolde ligger i nitratklasse 0, derfor er arealet robust. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-vandområde, der er meget sårbart over for kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : 1,4 DE/ha.

DE_{reel} : 1,4DE/ha.

Da DEreel er mindre end DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DEmax uden virkemidler og kg N/ha DEreel med virkemidler):

KgN/ha DEmax: 78,1 kg N/ha.

KgN/ha DEreel: 54 kg N/ha.

Da kg N/ha DEreel er mindre end kg N/ha DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplunde til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystoplandet

Stigende dyretryk i kystoplandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretryk i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretryk er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug. Et planteavlbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning. Planteavlsniveauet udregnes automatisk af ansøgningssystemet.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

Beregning af nitratudvaskning

Dyretryk i oplandet til Nissum Fjord, har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra arealet til fare- og drægtighedsfolde ikke må overskride værdien fra et plantebrug⁹.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	81,9
Merudvaskning fra husdyrbrug	-27,9

Den faktiske udvaskning i ansøgt drift ligger under niveauet for et plantebrug.

Herning Kommune vurderer, at ændringen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet alle arealet til farefolde ligger udenfor nitrat klasse 1-3 og dermed er robust. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-områder i forhold til overfladevand er overholdt. Herning Kommune vurderer, at det

⁹ Miljøstyrelsen, se deres hjemmeside med WIKI vejledning.

ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug¹⁰, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på dræned lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på dræned lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på dræned lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Udbringningsarealer i opland til Nissum Fjord

Arealet til fare- og drægtighedsfolde ligger i opland til Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor¹¹.

Arealet ligger i fosforklasse 0 og udenfor lavbund, hvorfor der ikke stilles krav om fosforbalance på arealet til fare- og drægtighedsfolde i ansøgningen.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 29,1 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 19,8 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringningsarealer på 9,3 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 10,5 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Herning Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Herning Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke stilles skærpede vilkår jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §11 stk. 2. Endvidere vurderer Herning Kommune at kravene i Habitatdirektivet er overholdt.

Påvirkning af natur

Det generelle ammoniakreduktionskrav

¹⁰ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

¹¹ For udpegning se hjemmesiden med arealinfo, vælg landbrug, fosforklasser.

Da der er tale om en økologisk produktion er Røddinglundvej 16 fritaget for kravet om at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav.

Arealstatus

Arealet til fare- og drægtighedsfolde er på 22,9 ha. Søerne som skal gå i fare- og drægtighedsfoldene udgør 22,66 DE. Ejendommen, der er økologisk drevet, har et harmonikrav på 1,4 DE/ha. Hvilket overholdes da det reelle dyretryk er 1,0 DE/ha. Herning Kommune vurderer, at harmonikravet er overholdt.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar¹²- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

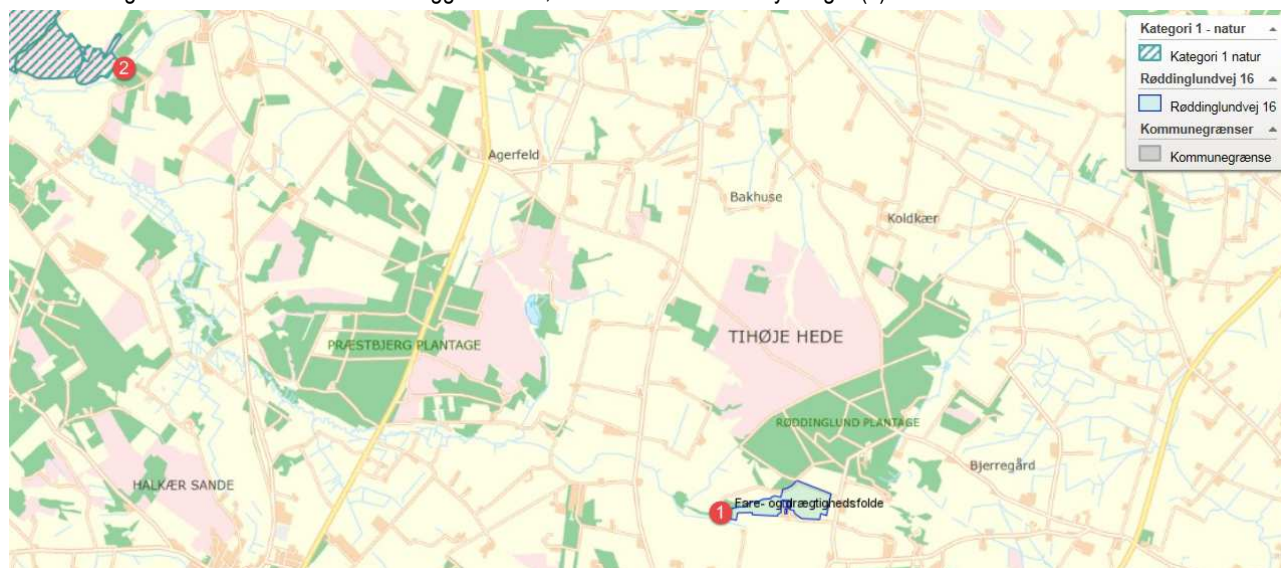
Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder¹³.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede (2) er udpeget som Natura 2000 område N64, samt EF-habitatområder H57 og H225. Natura 2000-området ligger cirka 8,5 km nordvest for husdyrbruget (1).

Figur 5: Røddinglundvej 16 og nærmeste Natura 2000, kategori 1 natur

¹² Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

¹³ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsidste istid – de såkaldte bakkeøer - og af smeltevandsfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede

Området er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området. I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af hedelyng med indslag af revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som vår-kobjælde og cypresulvefod. Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Langs Idom Å findes derudover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levestrømfundament for odder. Der er desuden fundet en lille bestand af stor vandsalamander i et vandhul i området.

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2310	Indlandsklitter med lyng og visse	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkel yng
2320	Indlandsklitter med lyng og revling	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær	7140	Hængesæk
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
		9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur

Derudover er følgende dyrearter en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	Art	Nr.	Art
1096	Bæklampret	1166	Stor vandsalamander
1106	Laks	1355	Odder

De heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, som er udpeget til habitatområde er enten A-målsatte eller B-målsatte i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. For B-målsatte naturområder er målet, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Baggrundsbelastningen for området ligger i forvejen mellem 14 og 15 kg total N.

Ammoniakdisposition til naturområde 2 er på 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition.

Da beregningen af ammoniakdepositionen viser 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og en totaldeposition, er kravet overholdt.

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden¹⁴ af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE¹⁵ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +

¹⁴ Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

¹⁵ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Da totaldepositionen til nærmeste Natura 2000 område er på 0,0 kg N/ha/år er kumulationsmodellen ikke relevant.

Herning Kommune vurderer, grundet den store afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, at ændringen af svineproduktionen ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

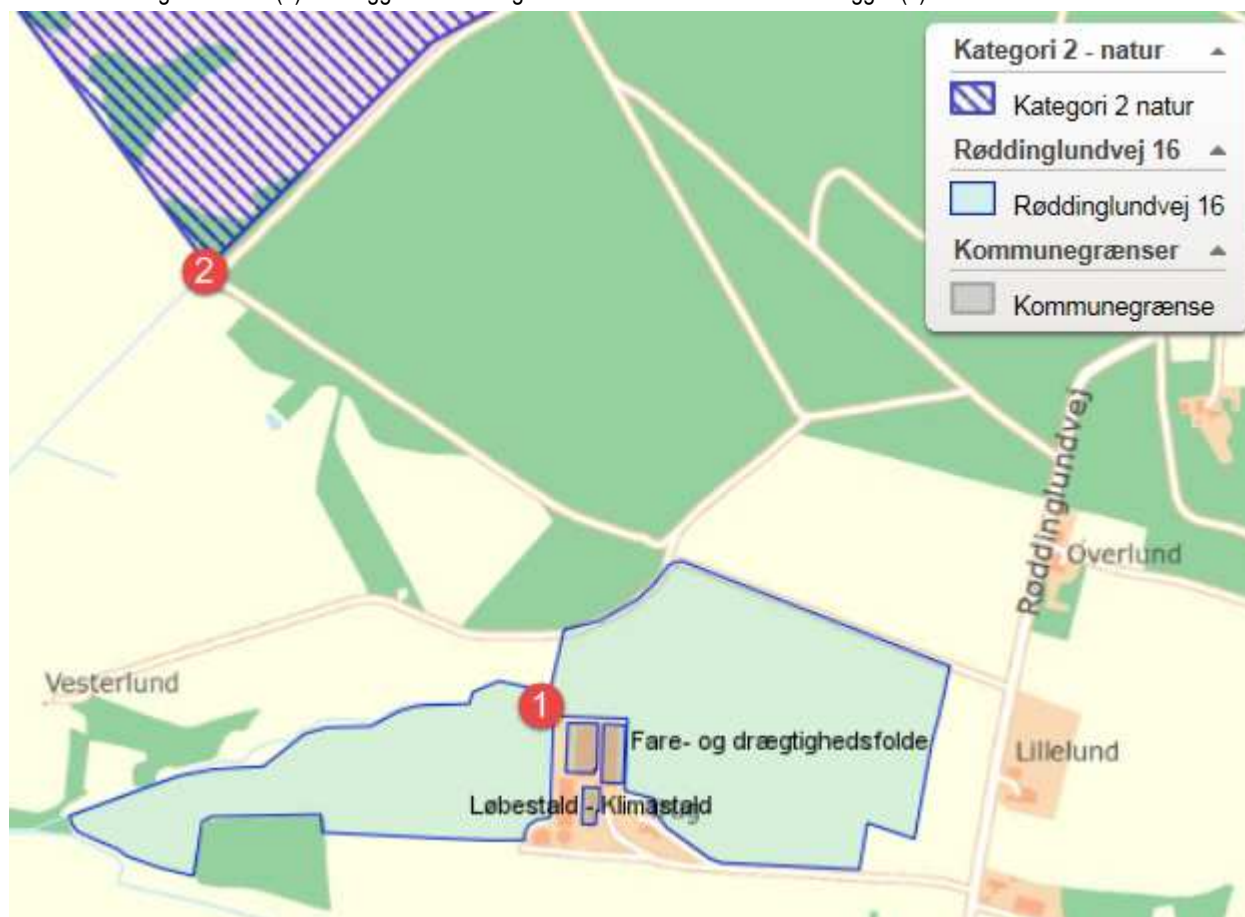
Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹⁶
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (2) er beliggende omkring 690 meter nordvest fra staldanlægget (1).

Figur 6: Røddinglundvej 16 og nærmeste kategori 2 natur

Ammoniakdisposition til Tihøje hede er på 0,0 kg N/ha år i merdeposition og 0,1 kg N/ha/år i totaldeposition.

Beskyttelsesniveauet for kategori 2 natur er dermed overholdt.

¹⁶ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

Nærmeste kategori 3 natur(2, 3 og 4) er beliggende umiddelbart op ad arealet til drægtigheds- og farefolde.

Figur 7: Røddinglundvej 16 og nærmeste kategori 3 natur

	Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
	Nat-2000 Skovbjerg Bakkeø	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
	57 beskyttet hede - Tihøje Hede	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,1
2	53 beskyttet mose	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	-2,5	4,2
3	Potentiel NH3-skov - Røddinglund Plantage	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	-1,6	3,6
4	53 hede	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	-0,4	2,9

Den potentielt ammoniakfølsomme skov der ligger umiddelbart op ad arealet til farefolde fremgår ikke af kort fra 1954. Derfor vurderer Herning Kommune at skoven ikke er ammoniakfølsom.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle i og med at depositionen falder.

Der er ikke registreret § 3 naturområder inden for udbringningsarealerne. Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen.

Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹⁷ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

¹⁷ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever.

Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Der er ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, inden for 1.000 meter af anlægget. Da arealet til farefolde tidligere været anvendt til intensiv landbrugsdrift, indebærer dette ikke opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer.

Herning Kommune vurderer, at alle arealer tidligere været anvendt til intensiv landbrugsdrift, derfor vil landbrugsdriften ikke have en væsentlig negativ påvirkning af de beskyttede plante- og dyrearter. Endvidere vurderes det at der ikke er registreret beskyttede plante- og dyrearter i nærheden af staldanlægget.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

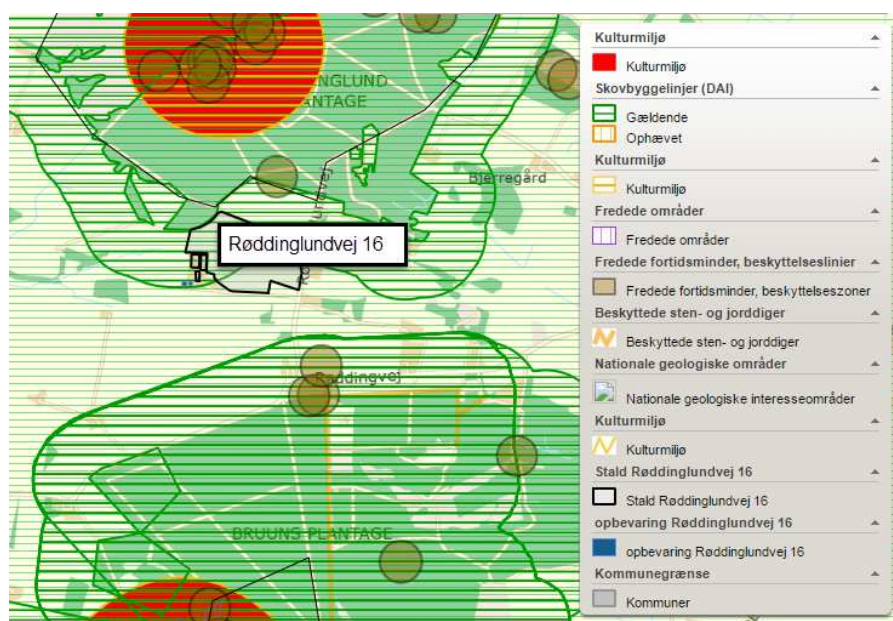
I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlæggsdelen

- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Fortidsminder eller

Figur 8: Røddinglundvej 16 i forhold til kulturmiljø

Geologiske interesseområder

Herning Kommune vurderer ikke, at etablering af løbegårde langs eksisterende stalde med en lav mur omkring og farehytter har en væsentlig negativ indvirkning på landskabet.

Skovbyggelinje

Løbegårde i forbindelse med omlægning til økologisk svineproduktion vurderes at være erhvervmæssigt nødvendigt. Erhvervmæssigt nødvendigt byggeri er undtaget for skovbyggelinjen, så der er ingen bemærkninger her fra naturteamet.

Gennemgang af BAT for Røddinglundvej 16.

Da Røddinglundvej 16 med denne godkendelse omlægges til økologisk svineproduktion er ejendommen undtaget for kravet om anvendelse af de vejledende emissionsgrænseværdier.

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Røddinglundvej 16 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 11 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Forbrug af vand og energi
4. Opbevaring af husdyrgødning
5. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Der er 3 ansatte på fuldtid samt ejer i stalden. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registeret. Der er planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen" og udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov. Udbringning af gylle foregår i dagtimerne og ikke på søn- og helligdage.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.
- Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Til søer opsættes vandbesparende drikkekopper som supplement.
- Lovpligtig overbrusning er tids og temperaturstyret, for at mindske spild.
- Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbrug.
- Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg.
- Indendørs og udendørsbelysning er tidsstyret/styret af bevægelsessensorer og er i størst muligt omfang isat lavenergi pærer/lysstofrør. Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Ansøger udfører jævnligt kontrol af vandrør og installationer. Endvidere er alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. Hertil holdes der rent omkring bygninger for at undgå lugt og uhygiejniske forhold.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Der er fast overdækning på beholderne. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog. Overdækningen mindsker fordampningen af ammoniak fra beholderoverfladen. Således reduceres også regnvandsbidraget til lagertanken og antallet af transporter med husdyrgødning reduceres. Der henvises til Landbrugets Byggeblad; Teltoverdækning, beholdere, 103.04-29

Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejer selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Affaldsopgørelse.

Tabel for fast affald

ISAG kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelsesmetode
19.00	Forbrændingseget	Container	Afhentes af Marius Pedersen
23.00	Ikke forbrændingseget	Sække / Plasttønde	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads i Vildbjerg.
50.00	Papir/pap	Container	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads i Vildbjerg.
51.00	Glas	Sække / Plasttønde	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads i Vildbjerg.
52.00	Plast	Container	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads i Vildbjerg.
52.00	Heraf PVC	Sække / Plasttønde	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads i Vildbjerg.

Tabel for olie- og kemikalier

EAK Kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelsesmetode
13 02 03 00	Spildolie	Ingen	Herborg Smed v. service
18 02 01 00	Kanyler	Plastdunke – opbevares i besætningsområdet	Afhentes af Marius Pedersen
02 01 09 00	Kemikalier	Ingen	Ingen
20 01 18 00	Medicin (flasker)	Spand i besætningsområdet	Afhentes af Marius Pedersen
02 01 02 00	Døde dyr	Under kadaverkappe / i kølecontainer	DAKA

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Herring Kommune vurderes tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herring Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herring Kommune vurderer endvidere, at affaldshierarkiet er iagttaget og behandles tilfredsstillende.

BAT – Foder

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Faseforing**
  - At dyrene fodres med næringsstoftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
  - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

Foder

Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.

Da der er tale om en økologisk svinebesætning med udendørs sohold er der ikke de samme muligheder for reduktion af fosfor og ammoniak. Foderteknologier er uanvendelige, da man ikke må anvende kunstige aminosyrer. Det er de kunstige aminosyrer der gør, at man kan reducere proteinindholdet i konventionelt foder uden det får for store produktionsmæssige omkostninger. Benzoesyre må ikke anvendes i økologiske produktioner. Søer på friland har også et større foderbehov, da de får motion og skal kunne holde varmen også om vinteren. Alle grise i det økologiske system skal have fri adgang til grovfoder. Grisene fasefodres, hvilket lever op til BAT. Søerne og smågrisene til minimum 7 uger efter faring er på græs.

Det skal bemærkes at miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier gælder for konventionelle svinebedrifter. Herring Kommune vurderer at, selvom der ikke findes vejledende emissionsgrænseværdier for økologiske svineproduktion, skal ansøger redegøre for niveauet af ammoniak og fosfor og Herring Kommune skal vurderer niveauet. Der tages i denne vurdering udgangspunkt i de vejledende emissionsgrænseværdier for konventionelle svinebrug.

Ansøger udarbejder foderplaner sammen med konsulent for alle dyregrupper på bedriften med brug af nyeste viden, overholdelse af fodernormer og sørger for høj en fodereffektivitet.

Herring Kommune vurderer, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT på fosfor i forhold til de vejledende emissionsgrænseværdier

Økologisk svineproduktion er generelt ikke omfattet af BAT kravet for fosfor, som kun gælder for godkendelsespligtige konventionelle husdyrbrug i gyllebasserede staldsystemer og derfor ikke yderligere på foderets fosforindhold.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ansøger er tilsluttet vandværk både ved privat husholdning og husdyrproduktionen, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- At der anvendes lavenergilystofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvindning mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Vand- og energibesparende tiltag

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene. Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Til søer opsættes vandbesparende drikkekopper som supplement.

- Lovpligtig overbrusning er tids og temperaturstyret, for at mindske spild.
- Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbrug.
- Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg.
- Indendørs og udendørsbelysning er tidsstyret/styret af bevægelsessensorer og er i størst muligt omfang isat lavenergi pærer/lystofrør. Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.
- Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra Forsyningsvæsnet.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

For at holde energiforbruget nede har ansøger blandt andet valgt styring af lys i stalden, meget lav natbelysning samt fokus på at holde forbruget af brændstof nede i det daglige. Det vurderes til at være BAT.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevoggen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevoggen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevoggen
- At dybstrøelse opbevares på møddingspladsen hvor det komposterer inden det køres ud og pløjes ned.
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Der er fast overdækning på beholderne, så lugt og ammoniakfordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med

logbog. En fast overdækning mindsker ammoniakfordampningen fra lagertanken. Besætningens 2 eksisterende gyllebeholdere er monteret med overdækning som frivilligt tiltag.

Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 11,61 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi er ikke gældende for økologisk svineproduktion og dermed er der på Røddinglundvej 16 ikke krav til emissionen fra produktionen.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

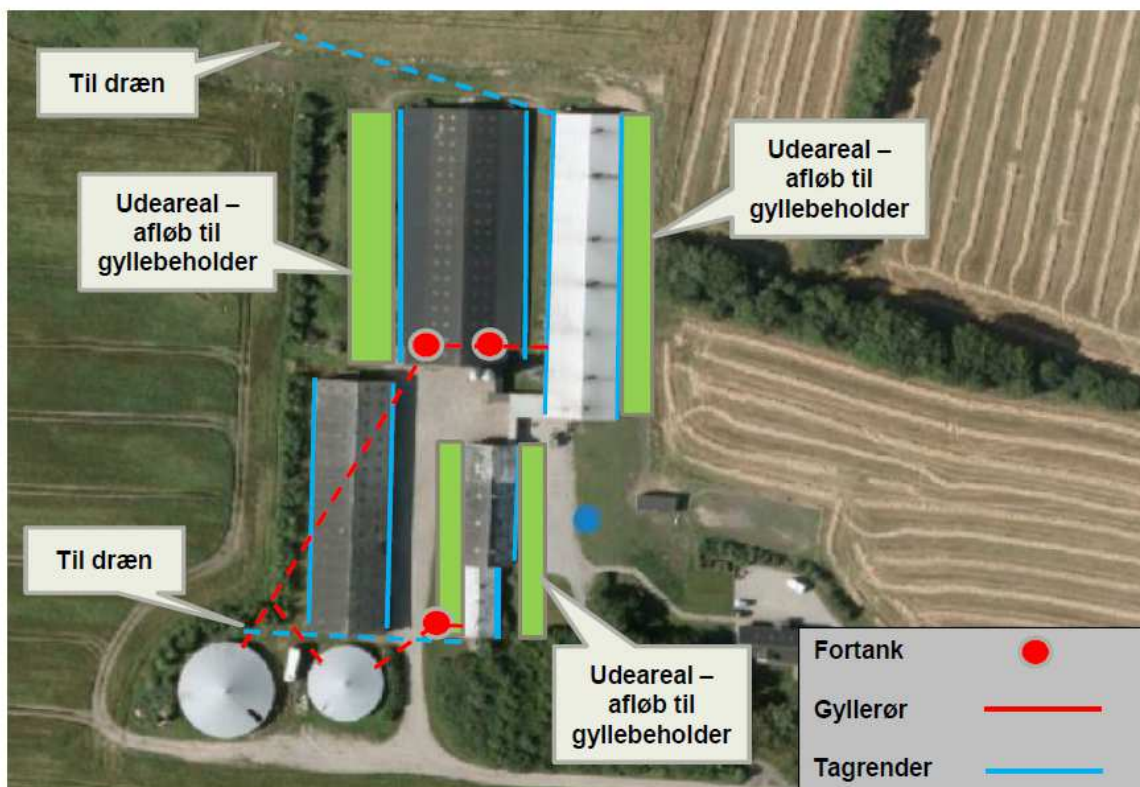
Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

Bilag 2: Oversigt over transportveje

Bilag 3: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Bilag 1: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

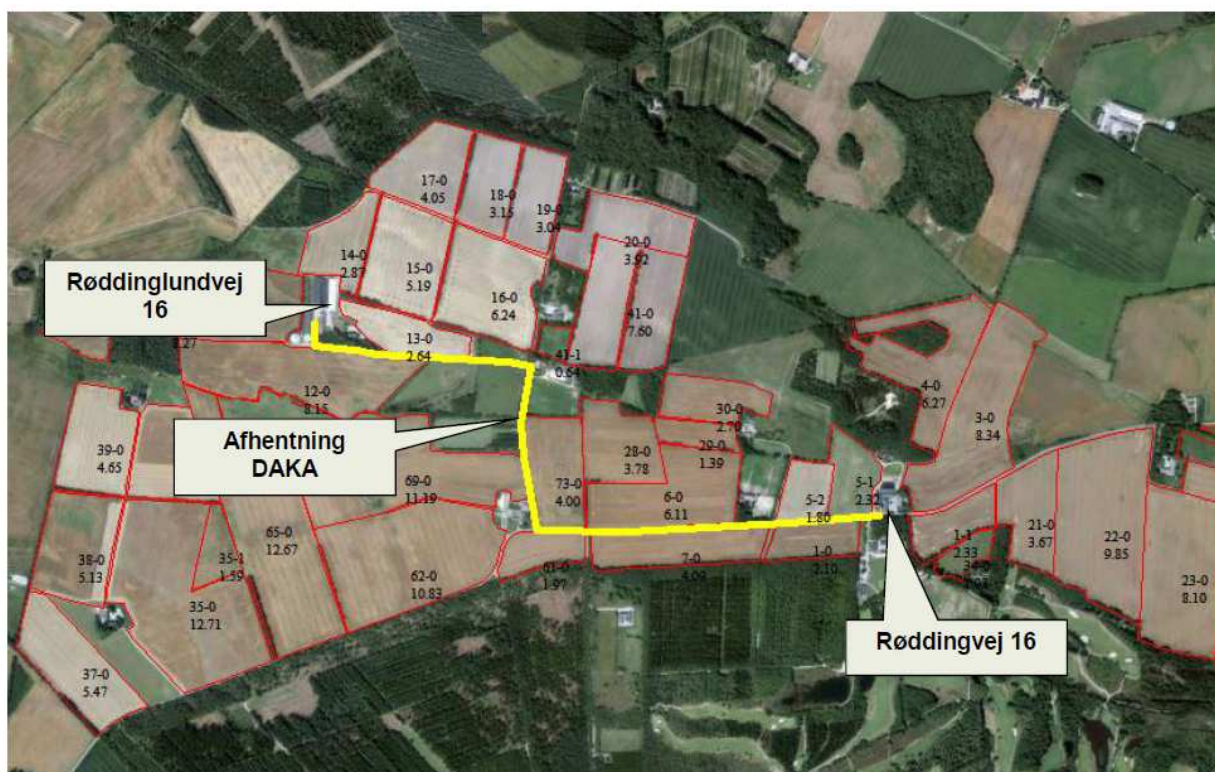

Røddinglundvej 16

Afløbsforhold

SvineRådgivningen

Bilag 2: Oversigt over transportveje

Røddinglundvej 16

Transporter til og fra ejendommen

SvineRådgivningen

Bilag 3: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Opbevaringsbehov.

SvineRådgivningen

Ejer:	Knud Anker Munch
Adresse:	Røddinglundvej 16

	antal	pr. årssø	DE	korr.	gyllemængde, t	strøelse, ton
løbe-dr	200		51,1		430	134,0
farestald	200				0	
smågrise	4800	24	21,5	1,037	518	192,0
slagtesvin	4800		137,3	1,115	1.712	432,0
regnvand, kvm	927				649	
i alt			209,9		3.309	758
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					2.482	

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,1	
smågrise		
ind	ud	korrektion
12	35	1,04

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
35	115	1,11

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 28-10-09

DE og vægtkorrektioner senest redigeret november 2014.

DE beregnet med norm 29,6 grise/årssø.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Gyllebeholder	2000	63
Gyllebeholder	1200	38
		0
		0
		0
		0
		0
Total opbevaringskapacitet	3200	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	11,61	